

Ponukový list odborných činností pre základné školy

Školský rok
2025/2026

PSYCHOLOGICKÁ A ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Forma realizácie: individuálna, skupinová

Cieľová skupina:

- žiaci s nadaním,
- žiaci s vývinovými poruchami učenia,
- žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- žiaci s poruchami aktivity a pozornosti,
- žiaci s poruchami správania,
- žiaci s poruchami v osobnostnom vývine,
- žiaci chorí a zdravotne oslabení

DEPISTÁŽ ČITATEĽSKÝCH ZRUČNOSTÍ U ŽIAKOV 3. A 5. ROČNÍKA

s cieľom zisťovania aktuálnej úrovne čitateľských schopností

*realizácia: vstupná diagnostika september-október, kontrolná diagnostika
máj-jún*

záujem nahlásiť najneskôr do konca septembra

KARIÉROVÉ PORADENSTVO PRE ŽIAKOV 8. A 9. ROČNÍKA

Forma realizácie: individuálna, skupinová

záujem nahlásiť do konca septembra, realizácia do konca decembra

PSYCHOLOGICKÉ A ŠPECIÁLNOPEDAGOGICKÉ INTERVENČIE, REEDUKÁCIE

priebežne podľa záujmu

KRÍZOVÁ INTERVENČIA NA ŠKOLÁCH

SMÚTKOVÉ PORADENSTVO PRE ŽIAKOV

Forma realizácie: individuálna

Vhodné pre tých, ktorí po strate milovanej osoby nie sú schopní sa od tejto straty odpútať a ísť v živote ďalej. Je tiež vhodné pre tých, ktorí so zosnulou blízkou osobou mali neuzavreté a nevy povedané vzťahové záležitosti, a nedokážu sa vyrovnáť s tým, že už nedostanú šancu ich uzavrieť. Charakter problému, ako aj konkrétnej straty, sa môže líšiť. Cieľ smútkového poradenstva je však v podstate vždy podobný - svoj smútok musíme prijať, vypíť až do dna a nechať ho transformovať naše srdcia tak, aby až sa jedného dňa rozhodneme, budeme môcť vstať a ísť vo svojich životoch ďalej.

PREDNÁŠKY A BESEDY PRE ŽIAKOV

podľa požiadaviek škôl a po vzájomnej dohode

PREDNÁŠKY PRE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV

po dohode so školou

ÚČASŤ NA RODIČOVSKÝCH ZDRUŽENIACH, METODICKÝCH ZDRUŽENIACH

podľa požiadaviek škôl

PREVENTÍVNE A STIMULAČNÉ PROGRAMY:

záujem nahlásiť do 15. decembra, realizácia od januára do júna

Metóda Inštrumentálneho obohacovania prof. Reuvena Feuersteina – FIE

realizácia: individuálne, aj skupinovo

Cieľom je rozvíjanie myslenia jedinca, sprostredkovanie myšlienkového procesu, ktorý umožní vyriešiť úlohy v danom inštrumente. Prácou na úlohách inštrumentu si jedinci osvojujú stratégie myslenia. Učia sa pracovať s chybou, vymýšľajú možné stratégie riešení na eliminovanie chýb. Pracuje sa formou dialógu, čím sa rozvíjajú kognitívne funkcie jedinca.

Program rozvíja osobnosť dieťaťa, jeho samostatnosť, upevňuje sebadôveru a vnútornú motiváciu, rozvíja slovnú zásobu a vyjadrovanie, schopnosť konať uvážlivo a nie impulzívne, spoluprácu s druhými deťmi, schopnosť učiť sa v súvislostiach.

Tréning fonematického uvedomovania podľa El'konina

realizácia: skupinovo aj individuálne, 6-12 mesiacov

Cieľom je stimulácia jazykového vývinu, rozvíjanie jazykových schopností, ktoré sú dôležité pre čítanie a písanie. Vhodné pre deti od 5. rokov, pre predškolákov a deti, ktoré pokračujú v plnení povinného predprimárneho vzdelávania (teda s odkladom školskej dochádzky), pre deti s dysláliou a s oneskoreným vývinom reči, ktoré sa postupne v školskom veku stávajú „kandidátmi na poruchy učenia“.

Škola pozornosti podľa Achutina a Pylajeva

realizácia: individuálne aj párovo, pre deti 6-7 rokov, 10 stretnutí v čase 45 minút

Program je zameraný na korekciu a rozvíjanie pozornosti u detí. Metodika je určená pre deti, ktoré sú príliš aktívne, neposedné, konajú impulzívne alebo naopak, sú pomalé, málo aktívne a rozptýlené. Toto sú prejavy nedostatočne rozvinutej pozornosti a neschopnosti plánovať a kontrolovať vlastné aktivity a správanie. U predškolákov takéto ťažkosti nie sú príliš očividné, ale v škole vedú k slabým výkonom v učení, čo má za následok stratu motivácie učiť sa, nechť chodí do školy a dieťa sa stáva chronicky neúspešným žiakom. Škola pozornosti je založená na práci s číselným radom, avšak hlavným cieľom nie je učiť deti počítat', ale rozvíjať pozornosť, osvojiť si návyky programovania a kontrolovať činnosti.

Kozmo a jeho dobrodružstvá

realizácia: skupinovo, 9 stretnutí, 1. - 2. ročník

Preventívny program na elimináciu násilia a šikany. Formou preventívneho programu učíme deti aj o náročných témach hovoriť zážitkovou formou.

Leove dobrodružstvá

1. - 4. ročník

Zameraný na rozvoj vybraných zručností ako nástroj k prevencii šikanovania, elimináciu konfliktov prostredníctvom nenásilnej komunikácie. Cieľom tohto programu je predchádzať sociálno-patologickým javom, predovšetkým v školskom prostredí.

Program MIRABILIS

realizácia: skupinovo, pozostáva zo 7 stretnutí, určený pre 8 - 15 ročné deti

Pre deti s problémovým správaním v prostredí ZŠ.

Zippyho kamaráti

realizácia: skupinovo, vek 5 - 7 rokov

Program s názvom Zippyho kamaráti bol špeciálne navrhnutý tak, aby pomohol deťom rozvíjať tieto zručnosti (vychádzať s ostatnými, vedieť sa vyrovnáť s problémom, rozpoznať svoje emócie a vedieť s nimi pracovať) v škole. Je určený pre všetky deti. Realizuje sa počas 24 týždňov, jedna lekcia týždenne.

Program sa skladá zo 6-tich modulov, pričom každý modul má svoj vlastný príbeh.

Hlavnými postavami v príbehoch sú Zippy - lúčny koník, ktorý sa kamaráti so skupinou chlapcov a dievčat. Príbehy ukazujú, ako hlavné postavy čelia problémom, ktoré sú známe malým deťom - kamarátstvo, strata kamarátov, šikana, riešenie zmeny a strany, aj ako začať znovu. Každý príbeh je ilustrovaný farebnými obrázkami a spestrený aktivitami ako je kreslenie, hranie rolí a rôzne iné hry.

Kamaráti jabĺčka

realizácia: skupinovo, vek 8 - 9 rokov

Je voľným pokračovaním programu Zippyho kamaráti, pozostáva zo 6 modulov. Program používa podobný prístup a príbehy obsahujú rovnaké postavy ako v príbehoch programu Zippyho kamaráti. U detí, ktoré sa tohto programu zúčastnili bolo pozorované výrazné zlepšenie sociálnych zručností, významný nárast pozitívnych zvládacích stratégií a pokles negatívnych stratégií.

Preventívny program Druhý krok

realizácia: skupinovo, 7 stretnutí po 45 min.

Zameraný na rozvoj sociálnych a emocionálnych kompetencií žiakov. Zameriava sa taktiež na prevenciu agresie, násilia a šikanovania detí základných škôl. Na dosiahnutie tohto cieľa program pomáha identifikovať svoje emócie a emócie druhých, pochopiť ich názory a akceptovať ich, empaticky reagovať, znižovať impulzívne a agresívne správanie žiakov, redukovať reakcie zlosti, atď'. Program je rozpracovaný do troch blokov - 1. Blok empatie, 2. Blok regulovania emócií a riešenia problémov, 3. Blok zameraný na reguláciu hnevu. Každý blok má 7 stretnutí. Je ideálny pre žiakov 1. stupňa.

Preventívny program Akí sme?

realizácia: skupinovo

Program sa zameriava na rozvoj sociálnych kompetencií, na prosociálne a empatické správanie. Motivuje žiakov k premýšľaniu nad rôznymi témami, vedie k tolerancii medzi žiakmi a tým napomáha dobrej klíme v triede. Cieľom sociálno-psychologického tréningu je sprostredkovanie pocitu vlastnej hodnoty, prosociálnych hodnôt, z ktorých sa potom odvíja modifikované sociálne správanie. Je rozpracovaný na vyše 20 stretnutí, ideálne je absolvovať min. 6 z nich – tému podľa potrieb triedy vyberá lektor. Program je odporúčaný pre 7. Až 9. ročník základných škôl. Stretnutie trvá dve školské hodiny za sebou, bez prestávky. Sedíme v kruhu.

Preventívny program WOWW

realizácia: skupinovo

Podľa skratky z angl. Work on what Works = Pracujme na tom, čo funguje.

Program vznikol v škole New River Middle School na Floride, kde pôsobili terapeuti zameraní na riešenie (SFBT). Venovali sa problematickým triedam; program teda vychádza primárne z praxe. Od iných programov sa líši svojím prístupom – nezameriava sa na problém (nerozvíja problém), ale na jeho riešenie, ktoré je možné nájsť aj mimo oblasť problému. Pozornosť odkláňa od toho čo nefunguje na podporu toho, čo je funkčné.

Program zapája do účasti na riešení celý kolektív. Prvé stretnutia (3-4) prebiehajú ako pozorovanie lektorom, na ďalších (3-4 stretnutia) lektor preberá rolu sprievodcu – zapája triedu do sebahodnotenia, vytvára škálu, s ktorou pracuje zvyšné stretnutia. Je nutná účasť výchovného poradcu / sociálneho pedagóga / triedneho učiteľa (po dohode), ktorý následne preberá lektorovanie danej triedy (metodiku si vybraný pedagogický resp. odborný zamestnanec našťuduje so sociálnym pedagógom CPP) a zvyšok roka vedie triedu k spoločne stanovenému cieľu.

Program je postavený na základoch koučingu, krátkej terapie zameranej na riešenie, na riešenie orientovanom vzdelávaní, opiera sa o filozofiu konštruktivismu a naratívne prístupy.

Tento preventívny program je vhodný pre všetky ročníky ZŠ a SŠ, nakoľko nemá presné pravidlá – tie sa odvíjajú od potrieb žiakov v danom kolektíve. Prebieha 1-2x v mesiaci, 45 min.

Preventívny program Chut' žiť

realizácia: skupinovo

Program prevencie porúch príjmu potravy (PPP) je metodologicky postavený na komplexnom, holistickom uchopení problematiky tohto ochorenia. Skladá sa zo 7 častí (7 stretnutí) – 5 z nich predstavuje tematicky zamerané moduly práce so žiakmi a zvyšné 2 slúžia na otvorenia a uzatvorenie programu a jeho evalváciu. Každé stretnutie trvá 45 – 60 minút, v pravidelnom týždňovom rozstupe.

Cieľom je destigmatizácia duševných porúch, vyvrátenie mýtov spojených s poruchami príjmu potravy, zvýšenie informovanosti o diagnózach a vzniku ochorení na spektre PPP, podpora detí v schopnosti podporiť rovesníkov s problémom, edukácia o racionálnom

stravovaní, podpora kritického myslenia a pozitívneho vzťahu k svojmu telu. Program sa dotýka aj témy body-shamingu a na telo zameranej šikany, ako aj jej prevencii. Pred začatím programu, aj po jeho skončení žiaci vyplňajú dotazník (anonymne, ale povinne). Je to nevyhnutnou podmienkou používania programu. Program je určený žiakom aj žiačkam 7. až 9. ročníka ZŠ a 1. až 3. ročníka SŠ. Odporúčaný počet žiakov je 12 - 15, ak to nie je možné, aj celá trieda.

PREVENTÍVNE AKTIVITY:

Prevencia a intervencia v oblasti rizikového správania sa:

Šikanovanie

Cieľom aktivity je poskytnúť základné informácie o problematike, zmierniť agresívne prejavy u žiakov a poskytnúť alternatívne formy komunikácie pre triedu.

Kyberšikanovanie

Aktivita sa zameriava na problematiku šikanovania na internete a online priestore. Cieľom je pochopiť príčiny a prejavy kyberšikanovania, ako aj možnosti rozlíšiť užitočnosť informácií dostupných v online svete.

Obchodovanie s ľuďmi

Aktivita má za cieľ oboznámiť žiakov o danej problematike, vysvetliť mechanizmus, charakteristické znaky a riziká spojené s obchodovaním s ľuďmi. Toto riziko nehrozí iba pri vycestovaní do zahraničia, ale aj v prostredí komúnít, odkiaľ žiaci pochádzajú.

Vzťahy v triede

Zameriava sa na posilnenie vzťahov v triednom kolektíve, na porozumenie si prostredníctvom skupinových zážitkových aktivít.

Komunikácia

Aktivita sa zameriava na formy komunikácie, bariéry brániace porozumeniu. Posúvame sa smerom k nenásilnej komunikácii prostredníctvom zážitkových aktivít.

Ako sa ľahšie učiť

Aktivita poskytuje žiakom zhodnotenie vlastného štýlu učenia a následne potrebné návyky pre učenie.

Vychádzame z procesov učenia s deťmi s ADHD podľa psychológov S. Rietzler a F. Grolimunda. Keďže je motivácia a sústredenie problémom č. 1 pri učení, tieto poznatky sú využiteľné pri všetkých deťoch.

Efektívne riešenie konfliktov

Cieľom aktivity je poskytnúť žiakom nové možnosti a nazerania na konflikty, aj prostredníctvom nenásilnej komunikácie. Základom je snaha spolupracovať a aktívne sa zapájať na riešení.

Závislosti

Cieľom aktivity je v krátkosti poskytnúť žiakom informácie o škodlivosti drog – či už látkových, alebo nelátkových. Prístupom harm reduction (minimalizácia rizík) sa dozvedia všetko potrebné z oblasti prevencie.

Zdravý životný štýl

Aktivita sa zameriava na získanie základných informácií o poruchách príjmov potravy, body shaming-u. Využitím zážitkových aktivít získajú tipy na prepojenie sa s vlastným telom. Len v celistvosti získavame potrebné zručnosti na vybudovanie si vlastného sebavedomia, resp. sebauvedomenia.

Používame metodiku Zrkadlo a prístup z programu Chut' žiť.

Vzťahy v triede

Aktivita sa prostredníctvom zážitkových hier zameriava na sprostredkovanie informácií, ako spoznať svoje potreby a adekvátne ich pretlmočiť spolužiakom. Využívame aj prvky nenásilnej komunikácie, hľadáme hranice vo vzťahu, učíme sa mäkké zručnosti.

Výchova k cnostiam

Preventívna aktivita "Výchova k cnostiam" je program zameraný na rozvoj morálnych hodnôt a charakterových vlastností u detí a mládeže. Kľúčovým prvkom tejto aktivity je práca s kartami cností, ktoré vizuálne a konkrétne prezentujú jednotlivé cnosti, čím uľahčujú ich pochopenie a diskusiu.

Posilňuje morálny kompas, buduje odolnosť, zlepšuje sociálne zručnosti, podporuje sebaopoznanie a posilňuje sebaúctu.

Po dohode s výchovným poradcom je možné zamerať sa na konkrétne cnosti - vlastnosti, ktoré chceme rozvíjať v danej triede. Súčasťou sú na mieru šité aktivity.

Info: www.charakter.sk